

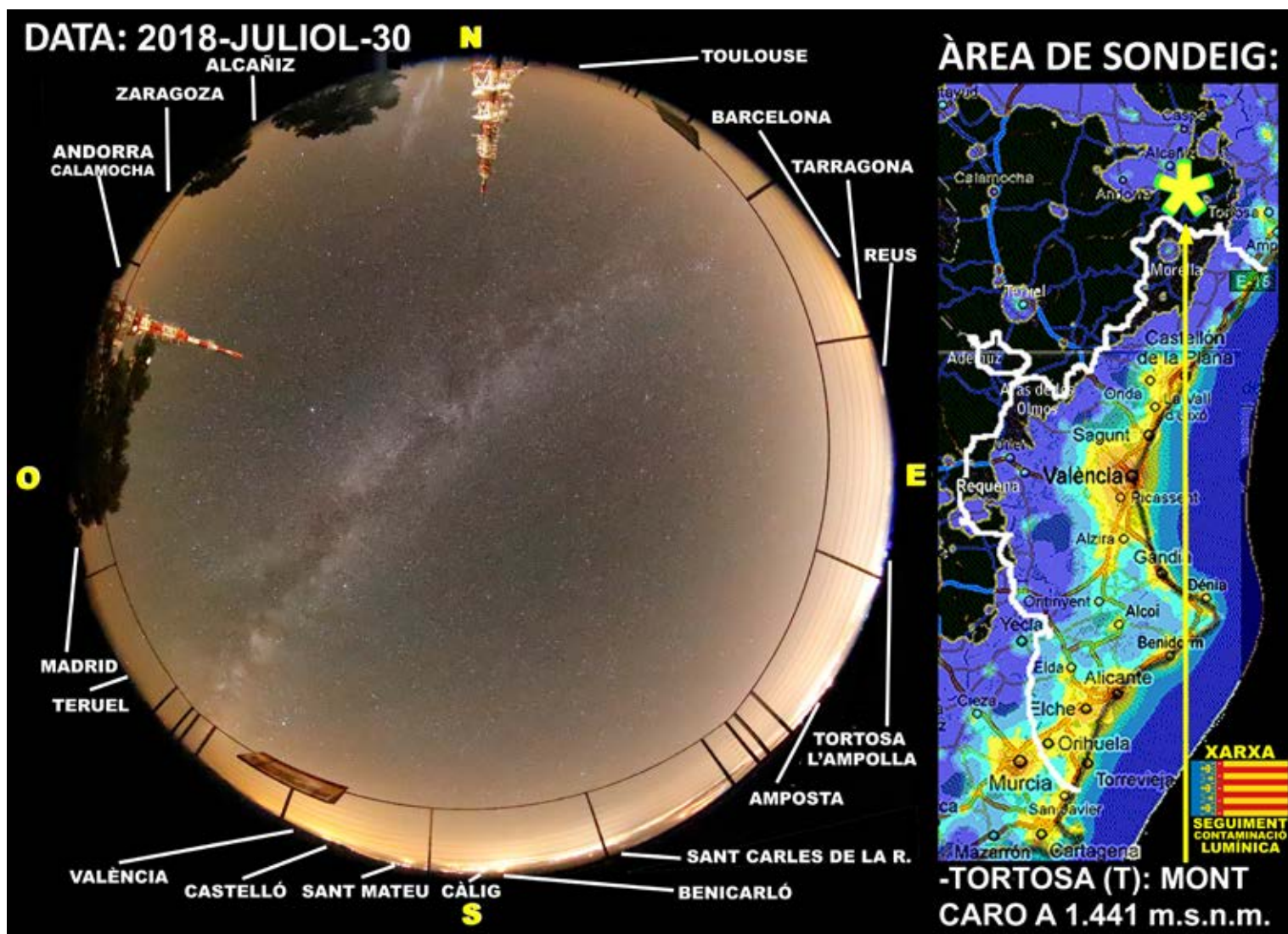

INVESTIGACIÓN

XARXA VALENCIANA DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE LA CONTAMINACIÓ LUMÍNICA

Joan Manuel Bullón

La contaminació lumínica és llum emesa per l'ésser humà de manera artificial i destorbant la foscor nocturna. És una de les conseqüències associades no només a un malbaratament de l'energia, cal assenyalar que, al no haver una correcta prevenció a l'hora d'instal·lar l'enllumenat urbà tant públic com privat, ignorant l'absència de l'aplicació de normativa existent fonamentada en el Reial Decret 1890/2008

DADES DE LA IL·LUSTRACIÓ DE LA FOTO GENERAL DEL CEL:

30 de juliol de 2019 a les 00:30 HORES T.U. CÀMERA CANON 6D A TRAVÉS D'UN OBJECTIU ULL DE PEIX DE 8 MM DIAFRAGMAT A F/8. Exposició de 30 SEGONS A 51.200 ISO. MIRADOR DEL MONT CARO.

MONT CARO (ROQUETES-PORTS DE TORTOSA)

Altitud: 1.439 m. Latitud: 40°48'12" N. Longitud: 0°26'37" E.

Referència xarxes: V-1 i E-26

Vista panoràmica de tot el cel i l'horitzó respectiu des del "Mont Caro" dins del Parc Natural dels Ports (Tarragona) i per damunt de la desembocadura del riu Ebre, la qual cosa fa que siga un dels indrets mediambientals més importants de la Mediterrània occidental a les Cordilleres Costero Catalanes ben a prop del Sistema Ibèric. Aquesta talaia calcària, és ben accessible des de Roquetes per carretera sinuosa a uns 22 km. Una alternativa d'accés molt interessant és caminant pel sender GR-171 travessant

al gener de 1938 descrita per l'astrònom Lluís Rodés en uns anys on la contaminació lumínica era inexistent. Malauradament, hui en dia, no és possible fer astronomia nocturna, nombroses lluminàries de leds blancs i vapor de sodi, entrebanquen la foscor del delta de l'Ebre en poblacions com Tortosa, Amposta i moltes altres, fins i tot la visió de València i Castelló al sud front a les llums de Tarragona i Barcelona al nord-est. Malgrat tot, des del cim de Mont Caro es veu molt bé la Via Làctia, destaca amb un valor zenital de 21,68 mag/arcseg². ■

Nº	ÀREA METROPOLITANA O POBLACIONS PROPERES	HABITANTS	DIRECCIÓ	DISTÀNCIA
1	TOULOUSE	428.290	15,45°-NE	323 Km
2	ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA/EL VALLÈS	5.742.490	66,32°-NE	168 Km
3	TARRAGONA-CAMBRILS-VILANOVA I LA GELTRÚ	378.401	64,82°-NE	83 Km
4	REUS	101.891	56,46°-NE	74 Km
5	TORTOSA-ROQUETES-L'AMPOLLA	40.000	87,90°-E	15 Km
6	AMPOSTA	20.572	88,48°-E	30 Km
7	SANT CARLES DE LA RÀPITA	15.000	118,13°-SE	23 Km
8	BENICARLÓ-VINARÒS	54.293	171°-SE	43,78 Km
9	CÀLIG	2.020	178,63°-S	38 Km
10	SANT MATEU-ALCALÀ DE XIVERT	10.165	200,57°	40 Km
11	ÀREA METROPOLITANA DE CASTELLÓ	305.046	200,45°-SO	97 Km
12	ÀREA METROPOLITANA DE VALÈNCIA	740.485	202,52°-SO	160 Km
13	TERUEL	35.700	248,26°-SO	133 Km
14	ÀREA METROPOLITANA DE MADRID	6.485.116	264,20°-SO	348 Km
15	ANDORRA-CALANDA-CALAMOTXA	15.000	286,47°-O	70 Km
16	ÀREA METROPOLITANA DE SARAGOSSA	743.363	312,54°-NO	140 Km
17	ALCANYÍS	15.000	304,62°-NO	48 Km

les masses forestals. Des del nou mirador del Mont Caro, s'ofereixen unes vistes molt enriquidores del Delta de l'Ebre amb la mar cap a l'est i les terres d'Aragó a l'oest amb les serres de Gúdar i fins i tot la de Javalambre al límit de visió de l'horitzó sudoest. La flora del Mont Caro és del tipus eurosiberiana amb pinar de pi roig (*Pinus sylvestris*), canviant a pinassa (*Pinus nigra*) i pi blanc (*Pinus halepensis*) a mesura que es baixa cap a la mar. Cal destacar al sud oest del Mont Caro la "Fageda del Retaule", prop de Fredes, una de les més meridionals d'Europa. De la fauna, es destaca la cabra salvatge o Íbex (*Capra pyrenaica hispanica*) que habita per tota la serralada. Als seus peus i més concretament a Roquetes, es troba l'Observatori de l'Ebre amb més d'un centenar d'anys d'història i des d'on s'enregistrà una aurora boreal

Segell postal de CORREOS, amb la commemoració del centenari de la creació de l'Observatori de l'Ebre. Any 2004.

► **Obtenció de fotografies i dades per Joan Manuel Bullon amb la col·laboració d'Alejandro Vera.**